

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ КОРМІВ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОДІЛЛЯ

Корнійчук О.В.
2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про педагогічну практику
здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті кормів та
сільського господарства Поділля НААН

Розглянуто та схвалено рішеннями
Вченої ради ІКСГП НААН
протокол № 5 від 14 травня 2021 р.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про педагогічну практику аспірантів (далі - Положення) розроблено відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та інших нормативних документів Міністерства освіти і науки України. Положення затверджено Вченою радою Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН України (далі Інститут)

1.2 Педагогічна практика є складовою частиною навчання в аспірантурі для професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності доктора філософії у вищій школі.

1.3 Положення про педагогічну практику аспірантів Інституту регламентує порядок проходження педагогічної практики аспірантами, завдання та методичне забезпечення педагогічної практики аспірантів, звіт за результатами педагогічної практики.

1.4 Організатором педагогічної практики аспірантів і базою для проходження педагогічної практики є Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН та Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (згідно договору). Аспірант може пройти практику і в інших наукових установах та ВНЗ відповідного фаху.

1.5 Педагогічна практика проводиться на III курсі аспірантури і є обов'язковою для усіх аспірантів Інституту.

2 МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АСПІРАНТІВ

2.1 Метою педагогічної практики є закріплення теоретичних знань, практичних навичок та умінь роботи майбутнього викладача ЗВО. Практика передбачає вирішення таких завдань:

- формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача вищої школи, зокрема, оволодіння комунікативними компетентностями, необхідними для якісного проведення лекцій, ведення семінарських і практичних занять, застосування новітніх технологій навчання та сучасного обладнання;

- виховання у аспірантів творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності;

- формування у аспірантів потреби в підвищенні своєї наукової та науковопедагогічної кваліфікації;

- оволодіння навичками та вмінням виконувати навчально-методичну роботу викладача ЗВО.

3. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

3.1 Навчально-методична робота аспіранта має дві складові частини, які доповнюють одна одну [1, стор. 11]: пасивна та активна (аудиторна) практика.

1. Пасивна практика в більшості випадків передуює активній (аудиторній) і полягає в:

- відвідуванні лекцій, практичних занять і консультацій, які проводять викладачі кафедри;
- участі у навчально-методичній роботі кафедри;
- відвідуванні лекцій і практичних занять, які проводять інші практиканти з наступною участю в обговоренні результатів і підготовкою письмової рецензії.

2. Активна (аудиторна) практика є основною в усьому процесі, оскільки саме під час активної практики виявляються та закріплюються викладацькі здібності аспірантів. Активна практика включає в себе:

- проведення лекцій і практичних занять;
- консультації студентів;
- розробку завдань для організації самостійної роботи з професійно-орієнтованих дисциплін підготовки фахівців з відповідної спеціальності;
- участь у методичній науково-інноваційній та організаційній роботі кафедри тощо.

До початку активної практики аспірант надає керівникам практики тексти лекцій та методичні розробки занять. Об'єм лекції складає 25 - 30 сторінок тексту, методичних розробок - 5-7 сторінок. Після узгодження тексту лекцій і методичних розробок з керівником практики аспірант допускається до самостійного проведення занять.

3.2 Конкретний зміст педагогічної практики аспіранта визначає його науковий керівник, відповідний відділ Інституту та керівник практики зі сторони ВНЗ, з урахуванням стажу й здобутого аспірантом досвіду роботи в Інституті.

3.3 Зміст практики включає в себе такі складові:

- ведення спостережень за виконанням викладачами різних видів навчальної роботи зі студентами;
- розробка плану лекцій та практичних занять, обговорення їх з керівником практики;
- підготовка конспекту лекції (практичного, лабораторного заняття), обговорення його з керівником практики;
- розробка завдань для самостійної роботи, для поточного контролю, тестів тощо;
- проведення лекційних та практичних занять;

- відвідування лекцій і практичних занять провідних викладачів, обговорення з викладачами використаних методів, методичних знахідок тощо;
- організація активних форм навчання (круглий стіл; зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем курсу у нетрадиційній формі);
- участь у роботі методичного та методологічного семінарів;
- підготовка матеріалів практики та звіту.

3.4 Кількість годин на всі види робіт, які виконує аспірант у часи педагогічної практики, складає 3 кредити ЄКТС (90 годин), з них аудиторне навантаження (читання лекцій, проведення практичних занять) складає 12 годин (2 лекції - 4 години; 4 практичні заняття - 8 годин), решта - самостійна робота (підготовка занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, складання звіту тощо).

3.5 Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником та вченою радою Інституту.

4 ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ ПРАКТИКИ АСПІРАНТІВ

4.1 Безпосередній контроль за педагогічною практикою аспіранта здійснюють його науковий керівник та керівник практики зі сторони ВНЗ.

4.2 За підсумками проходження педагогічної практики аспірант подає до відділу аспірантури індивідуальний звіт, підписаний науковим керівником та керівником-викладачем зі сторони ВНЗ.

Індивідуальний звіт аспіранта-практиканта містить:

- звіт щодо виконання індивідуального плану роботи (додаток 1);
- щоденник, який фіксує всі форми щоденної роботи під час практики (додаток 2);
- тексти лекцій, які прочитав практикант, із рецензією керівника практики;
- методичні розробки відповідних практичних занять;
- рецензії на заняття, що проводили інші практиканти, які відвідав аспірант.

Щоденник практики є документом первинної звітності, в якому відображаються виконані практикантом види робіт та час їх виконання. Щоденник заповнюється практикантом особисто та щоденно (крім вихідних днів). Керівник практики здійснює постійний контроль за веденням щоденника практики. Записи, внесені практикантом до щоденника та засвідчені підписом керівника практики, є підставою для складання звіту про роботу, яку виконано під час практики.

На основі усного звіту та письмового індивідуального звіту затверджується загальна оцінка практики.

4.3 Захист практики проводиться публічно на засіданні перед комісією, яка створюється наказом директора Інституту та складається з викладачів (не менше двох). Оцінка за педагогічну практику виставляється за 100-бальною шкалою з врахуванням рівня виконаних завдань практики та змісту наданих документів (додаток 3). У випадку отримання негативного висновку, щодо проходження педагогічної практики за результатом захисту надається право повторного проходження практики та захисту у встановленому порядку.

4.4 Аспіранти, які з поважних причин не змогли пройти педагогічну практику у запланований термін, повинні пройти її в інший час.

Оцінка за результатами педагогічної практики заноситься до заліково-екзаменаційної відомості. Диференційованій оцінці з боку керівника практики підлягають всі завдання, які виконує практикант. Лекції та практичні заняття оцінюються як за змістом, так і за дотриманням методики викладання. Оцінки заносяться в Щоденник практики. Кінцева узагальнена оцінка затверджується комісією. Вона повинна врахувати рівень виконання завдань практики та зміст наданих документів.

5 ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ПРАКТИКАНТА

5.1 Аспірант має право отримувати консультації від наукового керівника, викладачів науково-освітньої програми з усіх питань проведення педагогічної практики.

5.2 Аспірант зобов'язаний:

- сумлінно виконувати завдання педагогічної практики, виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт;

- виконувати Статут Інституту, Правила внутрішнього розпорядку Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, розпорядження адміністрації Інституту, рішення вченої ради Інституту;

- своєчасно подати до відділу аспірантури і докторантури звіт «Про проходження педагогічної практики».

5.3 Аспірант, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план, і згідно з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016р., підлягає відрахуванню.

6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Це Положення вводиться в дію з наступного дня після його затвердження директором.

6.2 Відповідальність за актуалізацію цього Положення та контроль за його виконанням несуть посадові особи Інституту відповідно до їх функціональних обов'язків.

6.3 Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися за ухвалою Вченої ради Інституту і вводитися в дію наказом директора.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ КОРМІВ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОДІЛЛЯ

ЗВІТ
про проходження педагогічної практики

Аспіранта _____
 Спеціальність _____
 Спеціалізація _____

Період з « ____ » _____ 20__ року по « ____ » _____ 20__ року

Науковий керівник _____

За період практики мною були виконані такі види роботи:

1) Пасивна практика

№	Тема лекції чи практичного заняття, які відвідувались	ПІБ викладача, або іншого практиканта, що проводив заняття	Навчальний заклад, факультет, курс, група	Дата	Підпис викладача
1	2	3	4	5	6

2) Активна практика

№	Тема лекції чи практичного заняття, що проводилися	Навчальний заклад, факультет, курс, група	Дата	Оцінка	Підпис викладача
1	2	3	4	5	6

3) рекомендації щодо вдосконалення організації та проведення практики

Дата _____

Підпис аспіранта _____

Підпис наукового керівника _____

Підпис викладача – керівника зі сторони ВНЗ

Щоденник педагогічної практики

Аспіранта _____

Період з « ____ » _____ 20__ року по з « ____ » _____ 20__ року

Місце практики _____

Викладач –керівник _____

Дата	Вид виконаної роботи	Відмітка про виконання/оцінка (балів)
1	2	3

_____ Підпис аспіранта

_____ Підпис викладача – керівника

Розподіл балів, які отримують аспіранти за практику

№ з/п	Види роботи	Кількість балів	Всього
1	Проведення навчальних занять	20	100
2	Рецензія на відвідані лекції, практичне заняття (не менше двох)	10	
3	Методичні вказівки до виконання практичних робіт	10	
4	Підготовка конспекту лекцій та презентаційного матеріалу до них	20	
5	Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань студентами	10	
6	Презентація захисту	10	
7	Доповідь і захист практики	20	

Література

1. Педагогічна практика: рекомендації до проходження аспірантами педагогічної практики [Електронний ресурс] : навч. посіб. для аспірантів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», спеціалізації «Інформаційні технології в біології та медицині» / Є. А. Настенко, Л. Д. Добровська, Г. А. Корнієнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові данні (1 файл: 512 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – С.11